

Leverance notat – uddrag fra samlet notat

SEGES Innovation
Plante- & MiljøInnovation

Rapportafsnit med beskrivelse af metode til vurdering af placering af tiltag Projekt: 8622, LANDMARK	Ansvarlig	fkfg
	Oprettet	13-12-2023
	Side	1 af 2

Forvaltning eller opkøb og beskyttelse af natur uden for ejendommen

I et tilfælde som Bjerager-ejendommen, vi har gennemgået ovenfor, giver det ikke mening at inddrage flere arealer, og arealerne vil have naturlige begrænsninger med hensyn til hvor høje DNI scorer, det er muligt at forvalte sig til. Man kan også forestille sig ejendomme, hvor der ikke engang er skov eller vådområder. Hvis man alligevel ønsker at præstere en ambitiøs biodiversitetsindsats, kan man i stedet forbedre sin DNI ved at investere i arealer uden for ejendommen.

Den mest udbredte type af investeringer uden for egne matrikler er forpagtning af naturrige græsningsarealer hos en anden ejer (se fx Ejrnæs & Dalby 2022). Det forudsætter naturligvis at man har ekstensive græsningsdyr, som kan forbedre DNI ved at bidrage til at genoprette en naturlig græsningsfunktion på naturarealerne.

Her rejser der sig en interessant problemstilling, idet både bortforpagter og til-forpagter indgår i et samarbejde, som kan forøge DNI på det forvaltede areal, hvis blot græsningen er tilstrækkelig naturlig. For ikke at komme til at give point for den samme indsats to gange, kunne det være en god løsning, at DNI-værdien af græsningen tilskrives både ejer og forpagter med 50 % hver.

Det er dog langt fra alle ejere, som har relevante græsningsdyr til at indgå i en græsningsordning, og så vil man stå med valget mellem at tilkøbe værdifulde naturarealer, som kan bortforpagtes til græsning, eller hvor man på anden vis kan øge DNI ved genopretning af processer (f.eks. hydrologi og kystdynamik) eller øgning af naturbeskyttelsen (permanent udtagning, urørt skov eller lignende) eller investere i en fond, som kan gennemføre naturprojekter for ens investerede penge.

Det kunne f.eks. være via Den Danske Naturfond (DDNF), der med et nationalt perspektiv netop har fokus på steder, hvor der er størst potentiale for at beskytte og/eller genoprette natur. Man kunne forestille sig, at en investering i f.eks. 1 ha i DDNF tilskrives til ejendommen med den gennemsnitlige DNI score for DDNFs arealer, når investeringen foretages. Udfordringen ved denne model er naturligvis, at den forudsætter, at der er gennemført en analyse, som tager højde for DDNF's omkostningseffektivitet med indregning af administrationsomkostninger og den andel af fondens kapital, som investeres aktivt i naturprojekter.

Værdien af investeringer i nye områder

Det vil være optimalt i forhold til løsning af biodiversitetskrisen i Danmark, hvis investeringer fra den private sektor placeres i områder med højt naturpotentiale (se fx Ejrnæs m.fl. 2022). Biodiversitetskreditter som metode til at tage ansvar for biodiversitetskrisen er ikke en ny idé (Birrer et al. 2014), men uanset om man investerer i egne naturområder eller lader en fond foretage investeringerne, vil der være en række spørgsmål, som skal afklares omkring tilskrivningen af merværdi til initiativtageren.

Det burde være helt ukontroversielt, at hvis man investerer i et område og gennemfører en varig naturgenopretning (fx naturlig hydrologi) eller varig naturbeskyttelse (fx urørt skov eller permanent udtagning), så skal den øgede DNI-score tilskrives den, som har gjort investeringen. Det vil automatisk ske, hvis man betragter DNI-værdien ved overtagelse af arealet som en baseline og alle aktiviteter, som øger DNI-værdien, som ny værdiskabelse.

Græsning vil i reglen forudsætte en årligt tilbagevendende aktivitet i form af pasning af dyr eller indgåelse af græsningsaftaler med en anden dyreholder, og derfor bør græsning også medføre tildeling af værdi uanset om et naturområde har været græsset før overtagelse eller ej.

Hvis udgangspunktet for tilskrivning af DNI er baseline ved overtagelse, vil det dog medføre, at der ikke vil være noget incitament for at investere i naturområder, som er i optimal tilstand med optimale processer, fordi baseline her vil være så høj at man reelt ikke kan forøge DNI yderligere uden store omkostninger. I virkelighedens verden kunne man endda forestille sig at der kunne spekuleres i at forringe DNI i et naturområde, for derefter at sælge området videre til en naturentreprenør, som ville kunne øge DNI forholdsvis hurtigt igen.

Det enkleste beregningsprincip vil være at DNI beregnes for det areal man ejer, halvdelen af græsningsværdien for det areal man forpagter samt en beregnet DNI-værdi af ens investering i jordejende naturfonde såsom DDNF. Det vil betyde at man kan købe sig til en højere DNI-værdi uden at der er sket additionalitet, men eftersom jordpriserne er høje, vil det typisk være billigere at forbedre processer og naturbeskyttelse i den natur man ejer, end at købe nye naturområder op.

Uanset hvilken model man vælger, er der behov for at sikre de nødvendige data, som kan afsløre spekulation og snyd med arealer og indsatser (Kujala et al. 2022).